

TENDENS
Beurs

Analisten dicteren de beurskoersen

DOOR JEROEN VERHEUL

In een nieuwsarme week voor de beursfondsen in de Boerderij Vandaag Index spelen analisten een doorslaggevende rol, zo blijkt. Grootste stijger is het Amerikaanse groente en fruitconcern Dole. De merkfabrikant voor fruitsalades – en in mindere mate groente – lijkt door analisten meer op hun waarde ingeschat. Al eerder stelden analisten dat de koers onderschat blijft. Deze week werd dat bevestigd in een onderzoek en eindigde Dole bovenaan een lijst met onderschatte beursfondsen. De vooruitzichten voor Dole zijn gunstig met een vergaand kostenprogramma op de EU-markt en veelbelovende nieuwe producten. Het lijkt de belangrijkste reden voor de koersstijging van bijna 11 procent.

Bij de belangrijkste fondsen voor landbouwmechanisatie zijn analisten niet eensluidend over mogelijke ruimte voor verdere stijging. De fondsen Case New Holland, Agco en John Deere blijven ook deze week stijgen, met Case New Holland als snelste stijger. Volgende week komt Case met de jaarcijfers. Beleggers lijken hierop een voorschot te nemen. Toch zijn er steeds meer analisten die de koers van rond de 54 dollar te hoog vinden. De jaarcijfers zullen volgende week uitsluitend geven over de waarde van deze voorspellingen.

Nutreco reeg deze week zes dagen van koerswinst aan elkaar. Dat bracht de voerproducent een koerswinst van ruim 3 procent. Ook hier lijkt de mening van analisten doorslaggevend. De grootste visvoerproducent van de wereld kreeg gunstige recensies bij analisten.

Het Amerikaanse vleesbedrijf Tyson Foods was deze week één van de minst presterende fondsen. Analisten verwachten dat de marges op vlees onder druk komen door de geldende verhouding tussen vraag en aanbod op de vleesmarkt. Tyson werd 3 procent minder waard, een stevige afstraffing van beleggers.

STIJGERS & DALERS

De belangrijkste koerswijzigingen van agriconcerns in de Boerderij-index in procenten ten opzichte van de voorgaande week.

Stijgers	%
Dole Foods	10,9
Case New Holland	6,3
Agco Corp.	4,3
Nutreco	3,2
ADM	2,9

Dalers	%
Yara	-3,8
Tyson Foods	-3,2
General Mills	-1,0
Syngenta	-1,0
Kraft Foods	-0,9

Volg de dagelijkse koersen op www.boerderij.nl/koersen

Scelta innoveert met paddenstoelen

DOOR KLAAS VAN DER HORST

Wie nog rondloopt met het idee dat het overal kommer en kwel is in de Nederlandse paddenstoelenbusiness, moet eens een kijkje in de keuken nemen bij Scelta Mushrooms in Venlo.

Met verse champignons doet het bedrijf niets. Misschien maar goed ook. Met diepvrieschampignons (champignonschijfjes) des te meer. Met een productie van 80 miljoen kilo is het bedrijf de wereldwijde marktleider. Grote kans dat de champignons van een willekeurige in de supermarkt gekochte pizza van Scelta afkomstig zijn. Daarnaast heeft het een bedrijf voor gepaneerde paddenstoelen vooral bestemd voor de Britse markt, een fabriek voor de productie van 'Fingerfoodballs' (gevulde snacks zonder E-nummers) en een bedrijf waar champignon-extract wordt gewonnen uit voetjes – voorheen een lastig kwijt te raken afvalstof. Uit die voetjes wordt champignonconcentraat in vloeibare en poedervorm gemaakt voor gebruik als 'vijfde' smaakstof – umami. Het geeft volheid aan smaak en

Het Venlose Scelta is een innovatief pareltje in de paddenstoelenwereld. Het verdient met champignons. Op zich al een prestatie, maar doet er ook nieuwe dingen mee. Met andere paddenstoelen doet het ook creatieve dingen, zoals de inzet als immuunondersteuners en vleesvervangers.

kan het zoutgebruik in voedingsmiddelen met 30 tot 40 procent reduceren.

De vijfde loot aan de stam is die van Scelta Ceuticals. Dit bedrijf maakt, samen met producent van paddenstoelenbroed Sylan immuunondersteunende amandelpaddenstoelen. Deze paddenstoelen zijn in de jaren zestig van de vorige eeuw ontdekt in Zuid-Amerika en staan bekend als een product met een heel gezonde uitwerking, maar ook als heel moeilijk te telen. Scelta en Sylan ontwikkelden een manier om de paddenstoel in massaproductie te telen. De

paddenstoel wordt op de markt gebracht voor zowel mens als dier. Omdat de paddenstoelen als heel product worden geteeld en gedroogd, kunnen ze zonder verdere voorschriften aan voer voor onder meer pluimvee en vleeskalveren worden toegevoegd. Proeven op vleeskuikens hebben aangetoond dat de voederconversie er sterk door verbeterd, dat het gehalte aan antistoffen in het bloed substantieel toeneemt en dat de uitval aanmerkelijk terugloopt. Voor slachtkuikens wordt 3 kilo gedroogd product per ton mengvoer gebruikt om tot optimale resultaten te komen. Ook lopen proeven met het gebruik van het middel bij leghennen en wordt een proef met rosékalveren gestart.

Voor de aanmaak van de immuunondersteunende diervoeders wordt de amandelpaddenstoel gebruikt, maar niet de hele paddenstoel en ook niet een extract ervan. Dat is om diverse redenen, vertelt manager Wim van den Elshout van Scelta Ceuticals. In de hoed van paddenstoelen hopen zich doorgaans extra zware metalen op en daarvoor zijn de Europese regels erg streng. Als extracten zouden worden gebruikt resulteert dat volgens de Europese regelgeving een bewerkt product, waarvoor een uitgebreid dossier nodig is en een lange toelatingsprocedure moet worden doorlopen. Daarom gebruikt Scelta alleen de schimmeldraden van de amandelpaddenstoel (het mycelium). Die worden geteeld op rogge en daarna, voordat zich een hoedje vormt, mild gedroogd en gemalen. Zo wordt het product vermarkt.

Dit productietraject heeft een lange aanloopperiode gehad. Eigenaar en algemeen directeur van Scelta, Jan Klerken, was in eerste instantie met een andere wetenschapper bezig om extracten uit de amandelpaddenstoel te winnen. Van de amandelpaddenstoel, in de jaren zestig van de vorige eeuw ontdekt in Zuid-Amerika, was al enige tijd bekend dat het een positieve uitwerking heeft op het immuunsysteem, maar het is een erg moeilijk product om te telen.

Scelta gebruikt alleen de schimmeldraden van de amandelpaddenstoel. Die worden geteeld op rogge en daarna, voordat zich een hoedje vormt, mild gedroogd en gemalen.

Amerikaans rentebeleid ondersteunt eurokoers

TENDENS
Geld

DOOR JEROEN VERHEUL

De euro bereikte een vijfweks record ten opzichte van dollar. De handel denkt graag in records, maar over een langere termijn bezien is de ontwikkeling niet schrikbarend.

De koers van de euro steeg naar meer dan \$1,31 door uitlatingen van de Amerikaanse federale bank FED. Door uit te spreken dat de rentepercentages tot zeker 2014 laag blijven, werden veel dollars verkocht. Dat kon woensdag de eurokoers verder opstuwen.

Dat is niet de enige ondersteuning voor de Europese munteenheid. De koers kwam voor de uitspraken van de Amerikaanse FED ook al boven de \$1,30. De koers zakte woensdag nog iets onder toen uitspraken van met name superspeculant George Soros onrust veroorzaakten. Hij speculeerde op een faillissement van Griekenland en de

DOLLAR

Prijs euro's in Amerikaanse dollars.
Bron: ECB

sastreuze effecten voor de Europese Unie. Aan de andere kant deed Soros in andere media meer vertrouwenwekkende uitspraken over de euro. Die zal niet verdwijnen, stelde hij. Daar voegde

hij aan toe dat de euro een waardevolle munteenheid is.

Analisten verwachten geen structurele omkering van de markt. Negatieve krantenkoppen over Italiaanse of Griekse leningen kunnen kopers weer richting de dollar sturen en zo de verhouding opnieuw wijzigen. Zo is de onzekerheid over een oplossing voor de eurocrisis niet dichterbij gekomen.

Op het World Economic Forum liet de Duitse premier Angela Merkel weten niets te zien in verdubbeling van het noodfonds. De Duitse aanpak van meer bezuinigen roept ook bij topeconomen meer vraagtekens op. De werkgelegenheid zal verder afnemen bij dit beleid, wat een spoedig herstel van de Europese economie in de weg staat.

Ten opzichte van het pond bleef de euro deze week stabiel. Een euro kost £0,83. Op meer cijfers achter de komma kwam zelfs nog een lichte stijging uit de bus. Voorspellingen die de euro op £0,80 pond plaatsen in 2012 komen tot nu toe in ieder geval niet uit.

◆ **Prognose: onzekere markt.**

"De teelt van amandelpaddenstoelen is extreem moeilijk", aldus Wim van den Elshout van Scelta Ceuticals.

Foto's Lé Giesen

Ook bleek het lastig om de juiste stoffen uit de paddenstoel vrij te maken en die toe te passen voor humaan en dierlijk gebruik.

Van den Elshout was via een ander traject bezig om amandelpaddenstoelen in te zetten als immuunondersteuning. Hij was daarin geïnteresseerd omdat hij zelf chemokuren heeft moeten ondergaan en als biochemisch onderzoeker zocht naar manieren om het aangetaste immuunsysteem weer te laten overvaren. Hij zag de amandelpaddenstoel als een veelbelovend middel daarvoor. Van den Elshout had echter om meerdere redenen geen fiducia in het maken van bewerkte producten uit de paddenstoel. Van den Elshout: "Je hebt dan wel een stofje uit de padden-

stoel, maar je mist dan de hulpstoffen die er van nature bij zitten en de opname in het lichaam vergemakkelijken. Proefnemingen ondersteunen deze observatie. De natuur zit al zo fantastisch in elkaar! Er aan sleutelen is in dit geval zeker geen verbetering." Van den

Elshout liep echter tegen productietechnische belemmeringen aan. "De teelt van amandelpaddenstoelen is extreem moeilijk."

Eind 2010 kwamen Van den Elshout en Klerken bij elkaar. Ze zagen dat ze samen massaproductie van amandel-

paddenstoelen konden realiseren. Daarvoor was wel een producent van broed nodig, een bedrijf dat de paddenstoelen op een substraat kon laten groeien. Daarvoor werd Sylvan erbij gezocht. Hiermee werd een joint-venture opgericht. Die produceert nu mycelium op rogge voor gebruik in de dierhouderij. Voor humaan gebruik wordt ook 100 procent zuivere mycelium op enkel water geteeld. Dit gebeurt bij een Aziatisch bedrijf.

In de komende tijd wil Scelta Ceuticals ook andere mycelia gebruiken als immuunversterkers en deze telen op andere graansoorten voor weer andere toepassingen. Maar eerst moet de afzet van het amandelpaddenstoelproduct goed op gang zijn geraakt.

Maatschappelijk betrokken

Scelta Ceuticals en Scelta Mushrooms zijn onderdeel van de JK Holding (Jan Klerken Holding). Samen met nog zes andere ondernemingen werken er ongeveer 200 mensen. De gezamenlijke jaaronzet van deze bedrijven loopt in de tientallen miljoenen euro's.

Klerken en Van den Elshout zijn behalve innovatieve zakenlieden ook sterk maatschappelijk betrokken. Klerken sponsort activiteiten voor gehandicapte kinderen en brengt via Kokkerelli kinderen in contact met voeding als onbewerkt product. Van den Elshout haalt zijn motivatie uit eigen ervaring van een chemokuurbehandeling.

Energieprijzen veren op

TENDENS
Energie

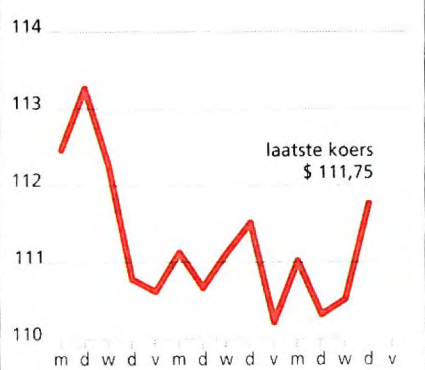
DOOR ESTHER DE SNOO

De olieprijs steeg gisteren naar 111,74 dollar per vat door de aanhoudende spanningen met Iran. Daarbij maakte gisteren de FED bekend dat de rente in de Verenigde Staten voorlopig laag zal blijven. Dit heeft tot gevolg dat de dollar zwakker wordt. De olieprijs is daardoor gestegen om het verschil met een zwakkere munt te compenseren. Dat de FED de rente niet verhoogt, is goed nieuws voor het investeerders, maar slecht nieuws voor beleggers.

De stijgende olieprijs heeft weinig effect op de gas- en elektramarkt. De markt let heel scherp op komende week waarin kou wordt voorspeld. De aangekondigde kou is al terug te zien in de ontwikkeling van de gas- en elektraprijzen. Op de dagmarkt kostte gisteren een kuub gas 21,80 cent. Mocht de kou

OLIEPRIJS

Dagelijkse slotkoers vat Brent-olie in dollars. Bron: Behr

meevallen dan zal de prijs direct weer dalen, doordat de gasvoorraden nog tot 80 procent gevuld zijn. Door de afnemende wind is de elektraprijs ook laag: 46,22 euro/MWh op de dagmarkt.

Euriborrente naar dieptepunt

TENDENS
Rente

DOOR JEROEN VERHEUL

De driemaands Euriborrente, het tarief waartegen banken elkaar geld lenen, daalde deze week in hetzelfde tempo als voorgaande weken. Het laatste tarief in tien maanden werd bereikt. Sinds vorige week ging een halve tiende van een procent af van het rentetarief. Sinds begin dit jaar heeft het tarief twee tiende prijs gegeven. Dat lijkt het directe gevolg van beleid van de Europese Centrale Bank.

Bij geldverstrekkers gingen de tarieven voor kort lopende leningen mee omlaag. Opvallend is dat de rente voor langlopende leningen nog wel oploopt. Mogelijk passen banken de rentes aan op lange termijnverwachtingen van een aantrekkende economie. Deze verhoging lijkt niet in de risico-opslag te liggen.

De Amerikaanse centrale bank FED

RENTE

Rente-ontwikkeling over de afgelopen drie weken. Korte termijnrente van de drie maanden euribor.

liet deze week weten de rente nog tot zeker eind 2014 laag te houden. Markrentes reagerden. Rentes op vijf- en tienjaarsobligaties daalden direct.

▼ Prognose: lage rente.